№ 108

კვირა, 21 მაისი, 1900 წ.

გაზეთის ფასი:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12 . . .	10 —	6 . . .	6 —
11 . . .	9 50	5 . . .	5 50
10 . . .	8 75	4 . . .	4 75
9 . . .	8 —	3 . . .	3 50
8 . . .	7 25	2 . . .	2 75
7 . . .	6 50	1 . . .	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

ივერიის" ტელეფონი № 227

1877—1900

ივერია

№ 108

კვირა, 21 მაისი, 1900 წ.

რედაქცია: ნიკოლოოზის ქუჩა, 21. ტფილისი.

გაზეთის დასაბარებლად და განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიჰმართონ რედაქციის და წერა-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 16 კაპ, მეოთხეზედ—8 კაპ.

„ივერიის" ტელეფონი № 22

ლეჩხუმის მაზრის თავად-აზნაურთა წინამძღოლი **თავადი იასონ გელოვანი** გულითადის მწუხარებით აუწყებს ნათესავთა, მეგობართა და ნაცნობთ გარდაცვალებასა ძვირფასის მეუღლისა თვისისა

თავადის ასულის ლუცასი

სოფელს ახალ-ქალაში. მიცვალებულის გამოსვენება და დაკრძალვა საგვარეულო აკლდამაში დანიშნულია ოთხშაბათს, 24 ამა მაისისას, პანაშვიდი ყოველ დღე შესრულდება დილით და საღამოთი. (2—6.—2).

სახალხო სეირნობა საქველმოქმედო ბაზრითურთ

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების" მიერ განზრახული სახალხო სეირნობა საქველ-მოქმედო ბაზრითურთ გაიმართება მუშტაიდის ბაღში, 28 და 29 მაისს. შემოწირულებათა წარმოგზავნა ამ ბაზრისათვის შეიძლება ქნ. ოლღა თადეოზის ასულ ჭავჭავაძესთან, ნიკოლოოზის ქუჩა, № 21.

ქ. ქ უ თ ა ი ს შ ი ექიმი გაბრ. იოს. გოკიელოვი

იღებს ავადმყოფებს დილ. 9—12ს., საღამ. 5—7 საათ. ცფილისის ქუჩა, ლევან ქურთომილის სახლი, № 20. (40—140—36)

ფინანსთა მინისტრის მიერ დამტკიცებული და ფაქტიურად იმის კანტროლის ქვეშ მყოფი

საზოგადოება, რომელსაც მსურველნი იაფ-ფასად მიჰყავს 1900 წლის პარიჟის მსოფლიო გამოფენის სანახავად.

ამხანაგობას განსაკუთრებული საკუთარი სასტუმრო აქვს (Grand Hotel du Trocadero), სადაც მგზავრები ამხანაგობის ხარჯით სცხოვრობენ. ფასი: პირველ რიგის მგზავრთათვის ორი კვირა—200 მანეთი, ერთი კვირა—110 მანეთი; მეორე რიგის მგზავრთათვის ორი კვირა—150 მანეთი, ერთი კვირა—80 მანეთი. ამხანაგობის ხარჯით მგზავრი დაათვალიერებს გამოფენას და შესანიშნავ ადგილებს. კარგი მოწყობილება და სრული თავისუფლება დროს განაწილებისა.

ჩაწერა და დაწვრილებით ცნობების მიღება შეიძლება პეტერბურგის დამზღვევ საზოგადოების მთავარ-აგენტთან ზ. გ. კრასნიანსკისთან. ტფილისი, ბარიატინსკის ქუჩა, № 8.

მასწავლებლებს, მოსწავლეებს და სამხედროებს ნაკლებად. გამოფენაზედ წასვლა და უკან დაბრუნება იმათთვის ეღირება 100 მანეთად და უფრო ძვირად. (5—6.—1)

წლიური საზოგადო კრება **„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების"** წევრთა დანიშნულია 28 მაისისათვის, დილის თერთმეტ საათზედ, სათავად-აზნაურო ბანკის დარბაზში.

განსახილველია შემდეგი საგნები:

1. წლიური ანგარიში საზოგადოების გამგეობის მოქმედებისა 1899 წელს.
2. მოხსენება სარევიზიო კომისიისა წლიურის ანგარიშის შემოწმების შესახებ.
3. სავარაუდო აღრიცხვა შემოსავალ-გასავლისა 1900 წლისათვის.
4. არჩევანი საზოგადოების ახალის წევრებისა. (3—უ.—1)

ქუთაისის ჭავჭავაძეთ საზოგადოების საყურადღებოდ.

ჭურჭლეულობისა და ავეჯეულობის სავაჭრო მაღაზია ნ. ა. საბაევისა და ფ. ს. ფილიპოვისა ქ. ქუთაისში 1 ივნისიდგან გადატანილ იქმნება ახლად აგებულ თავად ალფონს თუმანიშვილის შენობაში. გიმნაზიისა და ალექსანდრეს ქუჩების კუთხე, ბულვარის პირდაპირ. (30—6.—11)

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილაობით:

ზ. ა. ნავასარდიანი, 11—12 საათ. სიფილისი, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

უ. მ. ჩიქოვანი. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასიანცი—დილის 11—12 ს. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.

ა. ნ. შპაკოვსკი. 12—1 ს. ყურისა, ყელისა და ცხვირის ავადმყოფობისა.

ა. პ. ქარაპეტიანცი 1—1½ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.

საღამოობით:

ა. ნ. შპაკოვსკი. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროტერაპიისა) ვენერიულისა და კანის ავადმყოფობისა.

ზ. ა. ნავასარდიანი. 7½—8 საათ.

ვ. მ. მახვილაძე—ქიმიო-მიკროსკოპიული გამოკვლევანი.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

ო. ტ. არვანიტაკი—11—1 ს. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასსაჟს", აუცრის ყვავილს და გამართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმების დანიშვნით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*

Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

მკურნალის

მიხეილ გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე კვირა დღეების გარდა

დილით:

ვ. ი. ჯიჯინაძე.—კბილის სნეულებანი 8—10 საათ.

ვ. ვ. მალალაშვილი—შინაგანი—9—10 საათ.

ი. პ. ახალშენიშვილი, კბილის სნეულებანი, 10—2—მდის.

მ. ა. პოკროვსკი—შინაგანი და ბავშვებისა, ბავშვებისათვის [illegible] ლის აცრა და ქიმიო-მიკროსკ. გამოკვლევანი 10—11 საათ.

მიხეილ გედევანიშვილი—[illegible] გვბისა და წამლობა ელექტრობით—11—12 საათ.

ნ. ტ. მულინი—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—11—12 საათ.

ა. ნ. შატილოვი—თვალისა 12—1 საათ.

მ. ლ. მარკევიჩი—12½—1½ საათ. საღოსტაქრო.

ი. დ. ბიბთაბეგოვი—სიფილისისა, კანისა და საშარდესი—1½—2 საათ.

საღამოთი:

დ. ა. გედევანიშვილი—ნერვებისა და შინაგანი—5—6 სასაათ.

ი. ნ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულ გამოკვლევათათვის.

ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ., ოპერაციები—მორიგებით. კრაოტი—4 მ. დღე და ღამეში. ერთი კრაოტი ღარიბთათვის უფასოა.

კუკია, ნიკოლოოზის ქუჩა, სახლი საგანაშვილისა, № 21 (ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ტელეფონი № 274.

დირექტორი სამკურნალოსი **მიხეილ გედევანიშვილი**

მთავრობის განკარგულებანი

კოლეჟსკი სოვეტნიკობა მიიღო სტავროპოლის გიმნაზიის მასწავლებელმა ქეიშვილმა; ნადვორნი სოვეტნიკობა: იმპერატორ ალექსანდრე მე-III-ის სახელზედ არსებულ ბაქოს გიმნაზიის მასწავლებელმა ჯინორიძემ და ეისკის საქალაქო სასწავლებლის მასწავლებელმა ცისკარაშვილმა; კოლეჟსკი ასესორობა: საქალაქო სასწავლებლის მასწავლებლებმა: ტფილისისა—მამალაძემ, ბატალპაშინისა—ნაცვლიშვილმა, შამახისა—დოლიშვილმა, განჯისა—ხორაძემ, ზედამხედველმა მასწავლებლებმა: ხონისამ—გაგუამ, ახალ-სენაკისა—ენუქიძემ, ალექსანდრეს სასწავლებლის—ადამიამ; ტიტულიარნი სოვეტნიკობა: ახალციხის საქალაქო სასწავლებლის მასწავლებელმა ბურჭულაძემ, ახალ-ბაიაზეთისა—გომელაურმა, მანგლისისა—ხუციშვილმა და ხონის პირველ დაწყებით [illegible]-კლასიან სასწავლებლის ზედამხედველის [illegible]აშემწემ—ნუცუბიძემ; კოლეჟსკი [illegible]კრეტრობა: სიღნაღის სამ-კლასიან [სას]წავლებლის მასწავლებელმა მირიანაშვილმა; კოლეჟსკი რეგისტრატორობა—ქუთაისის სამასწავლებლო სემინარიის მოსამზადებელ კლასის მასწავლებელმა ტაბუკაშვილმა, ტფილისის ორ-კლასიან სასწავლებლის მასწავლებელმა ფარადაშვილმა, „ქართველთა შორის წ. კ. გამავრცელებელ საზოგადოების" კავკავის სკოლის მასწავლებელმა ბოცვაძემ, ყანდაურისამ—გაჩეჩილაძემ, ტფილისის პირველ დაწყებით საქალაქო სასწავლებლის გამგემ—პაპიტაშვილმა, საგარეჯოს ორ-კლასიან სასწავლებლის გამგემ—გაბელაშვილმა, ხულის ორ-კლასიან სასოფლო სასწავლებლის გამგემ—მგელაძემ და სურებისამ—ჯაშიმ.

კოლეჟსკი ასესორად დამტკიცებულ იქმნა: განჯის გიმნაზიის მასწავლე-

ფელეტონი

დ ა ნ ა ბ ა ა რ ე ბ ი

I

თბილისი სპარსთა დაიპყრეს,
მიდ-მოდის სისხლის ღვარები,
მეტეხს უსწორდა მტკვრის ძირით
ქართველთ მოჭრილი თავები.
სად არი პატარა კახი?
სადაა ქართველთ ჯარები?
რად არ ჩნდებიან მეშველადა
ხმალ-ამართული მკლავები?
—სისხლმა დაფარა ფხა ხმლისა,
მიწამ დაჰამა ფარები;
ტიალ კრწანისმა მოგვშრიტა,
დროშებს დაგვიწყდა ზარები.
ვაჟკაცთ შეაკლეს მტერს თავი,
შინ არვინ მომავალია,
ატირდა ცხარის ცრემლითა
მზე მთის პირთ ჩამავალია.
ვინც ულალატა მეფესა
და გაგვილაღა მტერია,
არ დაივიწყებს იმათაც
ტანჯული ქართვლის ერია;
იმათ სახელი, ხსენება,
წყეულთ სიაში სწერია.

II

შეძრწუნებულსა მთა-ბარსა
ძილი არ ეძინებოდა,
სხივი მთვარისა მყინვარსა
სქელს ქედზედ ეფინებოდა.
არაგვი ჰღრღნიდა კლდეებსა,
სანგრევლად ეღირებოდა;
გაღმიდამ მგელი გამოღმა
ცხვარს ძმობას ეპირებოდა.
გაწყვეტა ჩვენის ჯარისა
ჩვენს მტერს რად ეწყინებოდა?
არაგვში ცხენი მოცურავს
უმხედროდ, უნაგრიანი;
ვინ ანდო ცხენსა აბჯარი
ფრანგული მელანქრიანი?!.
ან ეგ სამეფო გვირგვინი,
ზურმუხტ-ალმასის თვლიანი?!.
წყლის პირს მხედარიც გამოჩნდა
მოხუცი ცხვრის ტყავიანი;
ეგ ლომი საქართველოსი,
მტერთად ნათქვამი მეხადა,
ლაშქრობას ჩამოღალული,
ლურჯას მასდევდა ფეხადა,
ხელს უქნევს წასასვლელადა,
შამაუძახა მჭეხრადა:
„წადი, ტიალო, ვის უცდი,
„მუხლში ჩაუშვი ქარიო?!.
„დარეკონ, უთხარ, ქალაქში
„სამგლოვიარო ზარიო.
„ნულარ ელიან, სრულ გასწყდა
„ერთგული ქართვლის ჯარიო.
„ვინც მიღალატა, იმათი
„გამგებელია ჯვარიო...
„სხვა მოიძიონ პატრონად,
„სხვას დაუკრონდენ თავიო,
„სხვას შამაარტყან წელზედა
„ჩემი ნარტყამი ხმალიო.
„წადი, ტიალო ლურჯაო,
„სწრაფად იარე, მალადა,
„შენც სხვა მოსძებნე მხედარი,
„მე წელს მოვიდრეკ ძალადა.
„მე რისთვის დავრჩი ცოცხალი,
„ცოდვა ვქმენ შეუნდობარი
„ვერ მოვკვდი იქა, საცა სხვა
„ერთი ქართველი მხედარი;
„არ დამაცალეს შვილებმა
„მტრისთვის შამეკლა თავია,
„აღარ დამწვავდა თვალებსა
„ქვეყნის სვე-ბედი შავია!
„მე ვერ წამოვალ თბილისსა,
„ველარა ვნახავ თვალითა
„თვით ქართველთაგან შემუსრვილს
„და მორწყულს ცოდვა-ბრალითა.
„ან აქ—მთიულეთს დავრჩები,
„ერთგულნი ყმანი არიან,
„ან არა, წავალ კახეთსა,
თელავი მიყვარს ძალიან.
„არ დამიფასდა ამაგი,
„დროს გავატარებ გლოვაში.
„კარგის მყოფელი გაიგონ
„ქართველთ, უფალს ვთხოვ ლოცვაში.
„სხვაფრივ თუნდ მოვკვდე, ვიცოცხლებ
„თუშ-ფშაველ-ხევსურთ ხსოვაში".

ვაჟა-ფშაველა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბელი აბულაძე, ქუთაისის პირველ-დაწყებითის სასწავლებლის მასწავლებელი ხმალაძე, ქუთაისის გიმნაზიის მასწავლებლის თანაშემწე—წერეთელი; კოლეჟსკი რეგისტრატორად; ტფილისის 1-ლ სამოქალაქო სამ.სასწავლებლის შტატ-გარეშე მასწავლებელი: ხრამელაშვილი, თელავისა—ვაჩნაძე და ზუგდიდისა—აშორდია.

შემოწირულება

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ სასარგებლოდ განზრახულ ბაზრობას შემოსწირეს:

კნ. სოფიო ვასილის ასულმა ამირეჯიბისამ—18 სხვა-და-სხვა საუცხოვო ნივთი, სხვათა შორის, ერთი ხელოვნურად ატლასზედ ნაკერი ბალიშის პირი.

კნ. სალომე ანდრონიკაშვილისამ—სამი ნივთი.

ივლიტა ფურცელაძისამ—წიგნების ჩასაწყობი.

გიორგი ლაზარევმა და ძმათა ჯმუხაძეებმა—თხუთმეტი ნივთი.

ალ. არაბიძემ—ათი წიგნი.

ახალი ამბავი

*** კავკასიის მთავარ-მართებლის თანამდებობის აღმასრულებელის გენერალ-ლეიტენანტის ფრეზესათვის მისს უდიდებულესობას სპარსეთის შაჰს ყელზედ სატარებლად ბრილიანტებით შემკული თავისი პორტრეტი უჩუქებია.

*** გურია-სამეგრელოს ეპისკოპოსი ყოვლად-სამღვდელო ალექსანდრე 17 მაისს ფოთიდგან ტფილისში ჩამობრძანდა. ყოვლად სამღვდელო აქედგან შიო მღვიმის მონასტერში მიბრძანდება, სადაც რამდენსამე დღეს დაჰყოფს.

*** გუშინ, 20 მაისს, ფი[რმის] „გელიოსის“ (კელნშია) წარმომა[დ]გენელმა ბ-ნმა გ. ზ. მირზოევმა ტფილისის ქალაქის გამგეობაში განცხადება შეიტანა, რომლითაც ატყობინებს, რომ ეს ფირმაც კისრულობს ქალაქის ელექტრონით განათების საქმის აღებასაო. განცხადებასთან ერთად ბ-ნმა მირზოევმა ბედ 10,000 მანეთიც წარადგინა.

როგორც ვუწყით, ქალაქის გამგეობა იმ აზრს დაადგა, რომ განათების საქმე შუკერტის ფირმას მიანდოს. „გელიოსის“ ფირმის პირობანი 28,000 მანეთით უფრო სასარგებლოა ქალაქისათვის, ვიდრე შუკერტისა.

*** პარასკევს, 19 მაისს, სალამოს 9 საათზე, მოხდა კავკასიის საიმპერატორო სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების წევრთა კრება უგანათ. თავ. პ. გრუზინსკის თავმჯდომარეობით. კრებას ბ-ნმა ზავაროვმა წარუდგინა განსახილველად ორი მოხსენება: ერთი—კავკასიაში პურისა და სხვა ხორბლეულობაზედ ტარიფის შემცირების შესახებ, ხოლო მეორე—სასტატისტიკო ბიუროსათვის უფრო ვრცელის პროგრამის შემუშავების შესახებ. დამსწრე წევრთა შორის დიდი კამათი გამოიწვია ორივე მოხსენებამ. წარმოითქვა სხვა-და-სხვა აზრი, მაგრამ კრება მაინც ერთს გარკვეულს აზრს ვერ დაადგა, რადგანაც, როგორც გამოირკვა, წარმოდგენილი მოხსენებანი კარგად შემუშავებული და დასაბუთებული ვერ იყო. ბოლოს, ბევრის კამათის შემდეგ, კრებამ დაადგინა: მიანდოს თვით ბ ნ ზავაროვსავე ორივე მოხსენების ჯეროვანად შემუშავება და ამისათვის საჭირო მასალის შეკრება. ბ-ნმა ზავაროვმა ეს მოხსენებანი შემდეგ უნდა წარუდგინოს საზოგადო კრებას ხელ-ახლად განსახილველად.

*** ოთხშაბათს, 17 მაისისათვის დანიშნული კავკასიის ფარმაცევტთა საზოგადოების წევრთა საზოგადო კრება, რომელსაც უნდა მოესმინა ბ-ნ ი.ალხაზიშვილის მოხსენება—„საქართველოს ფარმაციის ისტორია“, წევრთა საკმაო რიცხვის დაუსწრებლობისა გამო არ შესდგა. კრება შემდეგ დროისათვის გადაიდვა.

*** ქალაქის საბჭოს შემდეგი მორიგი კრება მოხდება ხვალ, ორშაბათს, 22 მაისს.

*** ხელმწიფე იმპერატორს უმაღლესად ნება დაურთავს კალიის გასაწყვეტად საჭირო ფიჩხი სახელმწიფო ტყეებიდგან უფასოდ დაეთმოთ.

*** ტფილისის წმ. ნინოს დედათა სასწავლებელში უფროს კლასების მოსწავლეთ ეგზამენები 15 ივნისს უთავდებათ, ხოლო უმცროს კლასებისას—ამ თვის გასულს.

*** ტფილისში ყოფნის დროს სპარსეთის შაჰმა დააჯილდოვა: 1-ლის ხარისხის „ლომისა და მზის“ ორდენით: ტფილისის კომენდანტი გენერალ-მაიორი ი. ნ. რეიტერი, ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის ოლქის უფროსი ლინდენი, გარეშე საქმეთა სამინისტროს მოხელე კოხანოვსკი, ტფილისის გუბერნატორის თანამდებობის აღმასრულებელი პოლკოვნიკი სვეჩინი, ტფილისის ვიცე-გუბერნატორი სტეფანოვიჩი; ტფილისის პოლიცმეისტერის თანამდებობის აღმასრულებელი ბ-ნი [...]ევი მე-2 ხარისხის „ლომისა [და მზის]“ ორდენითა და სხ.

*** რადგანაც გელათის ქვის ჩა[მომ]ტანმა მოიჯარადრეებმა ვოლლიმა და სტეცმა თავისი პირობა ვერ შეასრულეს და დანიშნულ ვადაზედ 750 ოთხ-კუთხ საჟ. ქვის მაგივრად მხოლოდ 51,59 ოთხ-კუთხი საჟ. წარუდგინეს, ქალაქის გამგეობამ დაადგინა, რომ ეს პირობა გაუქმდეს და 700 ოთხ-კ. საჟენის ქვისათვის ხელ-ახლად დაინიშნოს 26 მაისს საჯარო ვაჭრობა.

*** რადგანაც ბაქოსა და ბათუმის საპყრობილეები ამ ჟამად სავსეა დამნაშავეებით, ტფილისის ცენტრალურ საპყრობილიდგან დამნაშავენი აღარ იგზავნებიან იქა.

*** ამ მიმდინარე წელს, ზაფხულში, განზრახვა თურმე აქვთ ჩრდილო კავკასიაში სხვა-და-სხვა ნაწარმოების გამოფენა გამართონ.

*** მდ. მტკვარმა ამ ბოლოს დროს ძლიერ დაიკლო.

*** როგორც კახეთიდგან გვატყობინებენ, გამუდმებული წვიმები ხელს წელს ძლიერ უშლის თურმე ვენახების რიგზედ წამლობას.

*** როგორც გაზეთები იწერებიან, შავის ზღვის ნაპირზედ, სოჭასა და ტუაპსეს შუა, ბელგიის ერთს სააქციონერო ამხანაგობას განზრახვა აქვს კურორტი დააარსოს.

*** როგორც სატახტო ქალაქის გაზეთები იუწყებიან, ამ მოკლე ხანში პეტერბურგში რუსეთის სახელმწიფო რკინის გზათა უფროსების კრება მოხდება. კრება განიხილავს იმას, თუ მგზავრთა და საქონლის რკინის გზით გადაყვან-გადმოყვანა როგორ მოაწყოს უკედ.

*** კავკავის რკინის გზას ნებართვა მიუღია, რომ ეკატერინოდარიდგან ტუაპსემდის რკინის გზის შტო გაიყვანოს. როგორც ამ გარემოებიდგანა სჩანს, შორს არ არის ის დრო, რომ ამიერ-კავკასიის რკინის გზა შავის ზღვის ნაპირის რკინის გზით შუა რუსეთს შეუერთდეს.

*** საუფლისწულო უწყება ამ წელს გურიის პლანტაციებიდგან 5,000 გირვანქა ჩაის მოკრებას ელის, ხოლო მერმის 20 ათას გირვანქის იმედი აქვსო, სწერს გაზ. „ცნ. ფურც.“-ი.

*** ამ ბოლოს დროს ჭიათურაში გავრცელებულ გადამდებ სენით ავადმყოფთათვის ტფილისიდგან კარვები გაგზავნეს, რომ ეს უკანასკნელნი დანარჩენ ავადმყოფებს მოაცალონ და მით სენის გავრცელება შეაყენონ.

*** როგორც შორაპნის მაზრის სოფ. კაცხიდგან გვატყობინებენ, ორშაბათს, 17 მაისს, ღამე, ავაზაკებს მედუქნეს გ. ჩიხლაძეს თავს დასხმია რამდენიმე შეიარაღებული კაცი და წაურთმევიათ ჩიხლაძისათვის ფული, ხოლო თითონ საწყალი ჩიხლაძე მოუკლავთ. ამ უბედურების შემდეგ სასტიკს გამოძიებას შესდგომიან, მაგრამ ჯერ ვერაფერი ვერ აღმოუჩენიათ; პოლიციას შეუპყრია მხოლოდ ამ სოფლისავე მცხოვრები მ—შვილი; ამბობენ, ვითომ მან იცის, ვინ არიან დამნაშავენი, რადგანაც ამ ბოროტების ჩამდენნი წინა დღეებში მ—ს სახლში ყოფილან საქეიფოდ, იქიდგან შეუთვალთვალებიათ ჩიხლაძის დუქანი და მერე შერჩეულს დროს თავს დასხმიან.

*** ს. ბაღდათი (ქუთაისის მაზრა). წარსულ აგვისტოს ბაღდათში დაარსდა წიგნთ-საცავ-სამკითხველო. დღეს სამწუხარო მდგომარეობაშია ეს სამკითხველო; წარმატების ნაცვლად, ის უკანუკან იხევს, რადგან თანამგრძნობი არავინა ჰყავს. ადგილობრივი მცხოვრებნი და აქაურ სახელმწიფო დაწესებულებათა მოხელენიც გულ-გრილად უყურებენ მას ისე, როგორც მეტ-ბარგს. კიდევაც რომ აღმოჩნდეს სამკითხველოში შემსვლელი, ვერ შევა, რადგან მისი კარები თითქმის ყოველ დღე დაკეტილია! თუ ელირსე, იშოვე გასაღები, გააღე კარები და შეხვედი შიგ, ჰნახავ, რომ იქ ყოველივე არეულ-დარეულია: სკამები და მაგიდა სქელი მტვერით არის დაფარული, შკაფი ცარიელია, შემსვლელის ხელის მოსაწერი წიგნი ხან არის და ხან არა მაგიდაზე, ერთი მოგრეშია არეული, ძველი და ახალი ჟურნალ-გაზეთები და სხ.

ბაღდათი დიდი სოფელია; აქ არსებობს სოფლის სამმართველო, სამინისტრო სკოლა, ორი ბოქაული—პოლიციისა და სასამართლოსი, ერთი ექიმი, ორი ფერშალი და მომრიგებელი სასამართლო. ბაღდათლებისათვის სირცხვილი იქნებოდა, რომ სამკითხველო არ დაეარსებინათ, მაგრამ უფრო სირცხვილი იქნება, დაარსებულ დაწესებულებას რომ ხელი ვერ შეუწყონ და გააუქმონ.

*** ს. სურები (გურია). წარსულმა ზამთარმა ერთიანად აახმო ჩვენში კაკლის (ნიგვზის) ხეები. ერბოს ჩვენ არ ვხმარობთ და არც მოიპოვება აქ; იმის მაგიერობას გვიწევდა ნიგოზი, რომელიც ერბოც იყო ჩვენთვის და ზეთიც. გარდა ამისა კაკალს ვყიდდით გარშემო სოფლებსა და ბაზრებში და თითოოროლა გროში შემოგვდიოდა. ამის შემდეგ აღარც ოჯახში სახმარებლად გვექნება ნიგოზი და აღარც გასასყიდად.

წლევანდელი გაზაფხული არ არის ჩვენთვის საქები: რამდენიმე ქალი და კაცი იმსხვერპლა ყვავილმა; სხვა სენითაც ხშირად იხოცებიან; აგრეთვე ყივანახველაც არის გავრცელებული ბავშვებს შორის.

*** ჭიათურა. ხუთშაბათს, 18 მაისს სოფელ შუქრუთის (დ. ჭიათურიდგან სამი—ოთხი ვერსის მანძილზეა) ჩამოსავალში დილით უნახავთ კიდეც ბოროტ-გამზრახველთაგან მოკლული და გზაში დაგდებული აზ.ბ.წერეთელი. დამნაშავეთა კვალისათვის ჯერ ვერ მიუგნიათ. ჭიათურაში წელს ბევრი საეჭვო კაცი გაჩნდა. ამბობენ იმასაც,რომ ვითომც მთელი ბრბო ქურდებისა და ბოროტ-მოქმედთა იყოს შემდგარი, რომელნიც მუშის ტანისამოსში გამოწყობილნი, ბევრს ბოროტებას სჩადიან. მაგალითად, ამ დღეებში, როგორც „ივერიის“ მკითხველებმა უკვე იციან, ჭიათურაში დიდი ცეცხლი გაჩნდა,რომლის დროსაც აი ამისთანა ავაზაკები დაფაცაცობდნენ და ვითომც ეხმარებოდნენ ვისმეს გაქირვებაში, მაგრამ ნამდვილად-კი რასაც მოახელებდნენ, იტაცებდნენ.

*** ქურთათის ხეობა (კავკავის მაზრა). უწინდელ დროში და ამ რამდენისამე წლის წინადაც ქურთათის ხეობამდე რაკი მიაღწევდნენ ზარიდგან მომავალი მგზავრნი, ფიქრი აღარა ჰქონდათ რისამე, თავისუფლად ხმოისუნთქავდნენ და ასე ეგონათ, შინ მივედითო. მაგრამ უკანასკნელ სამიოდ წლის განმავლობაში მეუდროება დაერღვა ამ ხეობას: ესლა იგი ავაზაკთა ბუდედ არის გადაქცეული. საქონლის მოპარვა-წართმევას კიდა სჩივის, ხშირად ადამიანებსაც ჰხოცავენ ხოლმე. წელსაც, გაზაფხულდა თუ არა, შარმანდელივით იჩინეს თავი ავაზაკებმა. აღდგომის მესამე დღეს ქურთათელი ასახმეთა ჩერჯიევი მინდორში მიდიოდა სახნავად. დახვდა მას გზაში რამდენიმე შეიარაღებული ავაზაკი და ექვსი ხარი და ორი ცხენი წაართვეს. გაძარცვული ჩერჯიევი თავისი ძმით მიიმალა, რადგან იარაღი არა ჰქონდათ, და სიკვდილს გადარჩნენ. აპრილის ოცს ცოფანა ბირტიევს და მის ძმას დაესხა თავს ექვსი შეიარაღებული ქისტი და ცხენების წართმევა დაუპირეს. ცოფანა ბირტიევი გაუმაგრდათ და არ აძლევდა ცხენებს. ქისტებმა დასცეს ბერდანა ბირტიევს, მოჰკლეს და გაიქცნენ.

ბ-ნი თერგის უფროსი ამას წინად მიდიოდა სადონში. სხვათა შორის, გზად გაიარა ნოგკაუშიაც (მაჭმადიან ოსების სოფელია). სოფელმა პურმარილი მოუმზადა და სთხოვა ესაუზმა: მაგრამ ბ-ნმა ოლქის უფროსმა უთხრა: მე თქვენს პურ-მარილს არ მივიღებ, იმიტომ რომ ყველა სოფლიდგან თქვენზედ საჩივარი მომდის: თქვენს სოფელში, ორმოც-და-ათი კომლი მცხოვრებია და ორმოც-და-ათზედ მეტი ქურდი გყავთ. ახლა გაძლევთ ორი კვირის ვადას; უკეთუ ამ ხნის განმავლობაში თქვენი სოფლის ქურდებს არ გამოაშკარავებთ, ვიშუამდგომლებ უმაღლესს მთავრობის წინაშე, რომ ჩვენების სოფლებში გაგანაწილონ-გადაგასახლონ. ამასთანავე სანამ ამ ჩემს ბრძანებას არ აღასრულებთ, მანამ არც ერთმა თქვენგანმა არავითარი თხოვნით არ მომმართოთ. ამასაც გეტყვით, რომ როცა ამ ჩემს ბრძანებას აასრულებთ და თქვენ შორის ქურდობა შესწყდება, მაშინ თქვენს პურ-მარილსაც მივიღებ და ყველა თხოვნას აღვასრულებთო.

*** გუშინ წინ, 19 მაისს იმ დროს, როდესაც მირიმანოვის სახლს ცეცხლი ეკიდებოდა, ხალხის არეულობით ისარგებლა ერთმა ევროპიულს ტანისამოსში გამოწყობილმა ცილინდრიანმა კაცმა დ ერთს მანდილოსანს ჯიბიდგან ქისა ამოაცალა და სასახლის ქუჩისაკენ გაიქცა, მაგრამ მალე გამოედევნენ ქურდს და დაიჭირეს.

ქალაქის საბჭო.

19 მაისი.

ქალაქის მოურავმა გ. გ. ევანგულოვმა მოახსენა კრებას, რომ, რათა ქალაქი ღირსეულად დახვედროდა მისს უდიდებულესობას სპარსეთის შაჰს მუზაფარ-ედინს, გამგეობამ გადასწყვიტა 10 მაისს, იმ თავითვე მიეცა ქალაქის ინჟინერისათვის 500 მან. საჭირო სამზადისისათვის, ხოლო რასაც იმაზედ მეტს დაჰხარჯავდა, ანგარიშის წარმოდგენის შემდეგ უნდა მიეცეს მიმდინარე წლის ხარჯთაღრიცხვიდგანაო.

წაკითხულ იქმნა ავჭალის ქუჩის ცხენის რკინის გზის კონცესიონერების—ბ-ნთ ი. ს. ყორღანოვისა და პ. ი. ალიბეგოვის თხოვნა იმის შესახებ, რომ საბჭომ ნება დაგვრთოს ხსენებულ გზის წარმოება ბელგიის უსახელო საზოგადოებას გადავსცეთო. გამგეობას დაუდგენია, რომ, რადგან ბ-ნთ ყორღანოვსა და ალიბეგოვს ქალაქთან დადებულ ხელ-შეკრულობის ძალით ამის ნება ეძლევათ, მათი თხოვნა დაკმაყოფილებულ იქმნას, ე. ი. თავიანთი უფლება გადასცენ ბელგიის საზოგადოებას, მით უფრო, რომ ეს უკანასკნელი კეთილსაიმედო ფირმაა და ქალაქისაგან უფრო დიდი საქმე აქვს იჯარით აღებულიო. ხმოსან ა. ს. ბაბოვის წინადადებით, ამ საგნის ყოველმხრივ გამოსარკვევად, საბჭომ კომისია აირჩია, რომლის წევრებად არიან ა. ს. ბაბოვი, მ. ი. დოლუხანოვი, კ. მ. ალიხანოვი, ი. ს. ალიხანოვი, თავ. გ. მ. თუმანოვი, ი. მ. ალიხანოვი და ი. ა. სულხანოვი.

საბჭომ მოისმინა და შეიწყნარა გამგეობის წინადადება, რომ ხალხის გასართობად ალექსანდრეს ბაღში სამხედრო მუსიკა მოვიწვიოთ კვირა დღეობით და ამ საქმისათვის მიმდინარე წელს 240 მან. გავიღოთ, ხოლო 1901 წ. 400 მან.

წაკითხულ იქმნა ვრცელი მოხსენება კედლის გამართვის შესახებ მტკვრის მარცხენა ნაპირზე რიყის დასაფარავად წყალ-დიდობის დროს. ეს წინადადება, როგორც ვიცით, ბ-ნმა ტფილისის გუბერნატორმა მისცა ქალაქის თვითმართველობას. მოხსენება შეუმუშავებია გამგეობასა, საფინანსო კომისიასა და ტეხნიკოსხმოსნებსა, რომელთაც მოუწონებიათ ქალაქის ინჟინრად ყოფილის აწ განსვენებულ შელიქ-ადამოვის პროექტი კედლის გამართვის შესახებ. ამ მოხსენებით, კედელი უნდა გაკეთდეს ავლაბრის პირველ ხიდსა და წმ. ნიკოლოზის ეკკლესიის შუა. მტკვარზედ ჩასასვლელი გზები უნდა ამოაშენონ; ეს საქმე უნდა დაუკავ-

შირდეს მტკვარზედ ახალ ხიდის გაკეთებას ანჩისხატის მახლობლად, რადგან ამით ღონისძიება მიეცემა ქალაქს ორი საბაზრო ალაგი მოაწყოს; გამგეობა უნდა მოელაპარაკოს და მოურიგდეს რიყის მემამულეთ, რომ მათაც იკისრონ კედლის გაყვანის ხარჯი. კედლის გამართვის შემდეგ, მოხსენების შემდგენელთა სიტყვით, ქალაქს დარჩება 4000 საჟენამდე ადგილი, რომელიც 150,000 მანეთად ღირება, ხოლო ეხლა-კი მოუხმარებელია, რადგან მტკვრის ადიდების დროს წყლით იფარება. კედლის გამართვა დაჯდება 150,000 მან. გამგეობამ შუამდგომლობა უნდა აღსძრას მთავრობის წინაშე ახალის სესხის აღების შესახებ, ხოლო მანამდისინ ნება-რთვა უნდა ითხოვოს 150,000 მან. დახარჯვისა ქალაქის მესამე სესხიდგან, რომელიც გასტუმრებულ იქმნება ახალ სესხის აღების შემდეგ.

კრებამ მოიწონა მოხსენების დედა-აზრი და დაავალა გამგეობას, უფრო დაწვრილებით შეიმუშაოს ეს საგანი და ახალი მოხსენება წარუდგინოს საბჭოს. როცა ეს უკანასკნელი მოხსენება იქმნება დამტკიცებული, ამ საგნისათვის საჭირო ხარჯის შესახებაც მაშინ იქონიებს მსჯელობას საბჭო.

შემდეგ მოისმინა საბჭომ და დაამტკიცა გამგეობის მოხსენება საყასბოში ორის ღუმელის აშენების შესახებ უწმინდურების დასაწვავად, რისთვისაც 5702 მან. იქმნება საჭირო.

დასასრულ არჩეულ იქმნენ იმ კომისიის წევრებად, რომელმაც თვალყური უნდა ადევნოს, რათა ცხენის რკინის გზაზედ წეს-რიგი იქმნას დაცული, ხმოსნები: სულხანოვი, მელიქ-ნუბაროვი, ვესელოვზოროვი, გრიქუროვი, ი. ს. ალიხანოვი, თავ. ნ. ი. არღუთინსკი და ტერ-ასატუროვი.

ქუთაისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა კრება.

7 მაისი

6 მაისის ოქმის წაკითხვის შემდეგ თ. კირ. ლორთქიფანიძე შეეკითხა წინამძღოლს, რატომ გუშინდელი ჩემი მოხსენება, რომელიც ერთხმად მიღებულ იქმნა კრებისაგან, შეტანილი არაა ოქმშიო? წინამძღოლმა განმარტა: „მართალია, თქვენი წინადადება დასაბრუნებელ თანხის განაწილების შესახებ კრებამ მოიწონა, მაგრამ მე საჭიროდ ვსცან, რომ დღესაც განგრძობილ იყოს ამ საგანზედ სჯაო“.

ამის შემდეგ თ. ან. მ. ერისთავმა წაიკითხა ვრცელი და ფრიად საინტერესო მოხსენება იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა ითხოვონ სამიწაწყლო გარდასახადის შემცირება და იმ ვალის ახდა, რომელიც ამ ჟამად გარდასახადის გამწესრიგებელთა შეცდომების გამო ქუთაისის გუბერნიის თავად-აზნაურობას მძიმე უღლად აძევს.

შემდეგ ისევ დაუბრუნდნენ თ. კირ. ლორთქიფანიძის წინადადების გარჩევას და, როგორც წინა დღეს, ეხლაც ერთ-ხმად მიღებულ იქმნა იგი, მხოლოდ საკმაოდ განეგრძო ბაასი იმის შესახებ: როდის და რამდენის ჯამის მიღება შეიძლება დასაბრუნებელ თანხიდგან. ბ-ნნი დარახველიძე და თავდგირიძე დიდ უიმედობას აცხადებენ: შესაძლებელიაო, ამბობენ ისინი, რომ, როგორც სამინისტროს ქაღალდიდგანა სჩანს, ეგ ფული არც-კი მოგვეცეს სწავლა-განათლებისათვის მოსახმარებლად, რადგანაც, მინისტრის აზრით, ფული ბანკის დამფუძნებელთა და მათ მემკვიდრეებს უნდა დაუბრუნდესო. მაგრამ ეს ეჭვი უსაფუძვლო აღმოჩნდა: წინამძღოლმა თ. ს. წერეთელმა განმარტა, რომ მინისტრის ქაღალდი ბანკის გამგეობის შეკითხვის პასუხიაო: სამინისტროს არა სცოდნია, რომ ჩვენი გარდაწყვეტილება, რათა ზემოხსენებული თანხა სწავლა-განათლებას მოვახმაროთ, მთავარ-მართებელმა უკვე დაამტკიცა და იმისი შეცვლა აღარ შეიძლება, რადგანაც თავისს დროზე არავის განუსაჩივრებიაო.

გაიხსენეს ის კომისია, რომელსაც ერთის წლის განმავლობაში უნდა შეედგინა პროექტი, თუ რანაირად უნდა მოეხმარათ სწავლა-განათლებისათვის დასაბრუნებელი თანხა. აღმოჩნდა, რომ ამ მრავალ-რიცხოვან კომისიას, რომლის წევრნი სხვა-და-სხვა მაზრაში ყოფილან გაფანტულნი, ვერ მოეხერხებინა თავ-თავისს დროზე შეკრება და ამის გამო არა ვითარი პროექტი არ შეედგინათ. მხოლოდ კერძოდ გამოეთქვათ ოთხი სხვა-და-სხვა მოსაზრება: 1, თავად-აზნაურთა შვილებისათვის თავ-შესაფარის დაარსება, რომლის ნახევარ ხარჯს გასწევს ხაზინა; 2, პოლიტეხნიკუმის დაარსება, 3, თ. კირ. ლორთქიფანიძის ზემოხსენებული აზრი; და 4 აწ-არსებულის სათავად-აზნაურო სკოლის გიმნაზიად დამთავრება.

ამათგან ყველაზედ საუმჯობესოდ და ხელ-საყრელად კრებამ თ. კირ. ლორთქიფანიძის აზრი დაინახა და დაავალა გუბერნიის წინამძღოლს, რათა მანვე მოიწვიოს მცოდნე კაცები ლორთქიფანიძის პროექტის დაწვრილებით განსახილველად და შესამუშავებლად, და შემდეგ, როცა პროექტი სრულიად მზად იქნება, საგანგებო კრება მოხდეს, რომ პროექტი მალე განხორციელდესო. თ. კირ. ლორთქიფანიძე თავისს პროექტს და სიტყვას ყოველთვის ასე ათავებდა: ვეცადოთ, სამერმისოდ კრება ახალს სახლში გვექმნესო. ამ სიტყვებით ისე გაიმსჭვალა საზოგადოება, რომ საგანგებო კრებაც სავალდებულოდ გახადა, ეგებ მოგვესწროს ჩვენს სახლში თავისუფლად ჩვენის საქმეების შესახებ ვბჭობაო.

თ. კიტა აბაშიძემ წინადადება მისცა კრებას, რომ საყვედური გამოეცხადოს იმ კომისიას რომელსაც ეხლა პროექტი მზად უნდა ჰქონოდა, მაგრამ არაფერი გაუკეთებია-კი. თ. ნ. თავდგირიძემ, ვითარცა კომისიის წევრთაგანმა, ორგვარი თავისს გასამართლებელი საბუთი წარმოადგინა: მე იმ სიშორიდგან (გურიიდგან) მოვდიოდი ყოველთვის, მაგრამ თვით ქუთაისელი წევრები ვერ ჩავიგდეთ ხელშიო; ამას გარდა კომისიის ყოყმანი და უმოქმედობა იმ გარემოებითაც აიხსნება, რომ ბანკის გამგეობისაგან ფულის მიღების შესახებ ვერ ვღირსეთ სწორესა და გადაჭრილს პასუხს; ფულის მოცემის უარი გვესმოდა და პროექტი რომ კიდეც შემდგარიყო, ეს ხომ ენუქას ანდერძს მოგვაგონებდაო.

თ. თავდგირიძის განცხადებამ გამოიწვია მეტად საყურადღებო საგანი: საზოგადოებამ მართლა არ იცოდა და არც ეხლა იცის დასაბრუნებელ თანხიდგან ბანკს რამდენის დაბრუნება შეუძლიან ყოველ წლობით. გუბერნიის მარშალმა წრევანდელის რევიზორების ნათქვამი მოახსენა კრებას, რომ ბანკს ერთის გროშის მიცემაც არ შეუძლიან ჯერჯერობითაო; მაგრამ ბანკის ზედამხედველის კომიტეტის თავმჯდომარემ ბ-ნმა ლ. თ. ლოლუამ ძლიერ გაბედვით და მტკიცედ განაცხადა, რომ არა თუ ერთი გროში, ყოველ წელიწადს 40,000 მანეთს ისე დაუბრუნებს, რომ ბანკის მოქმედება ამით არაფრით დაბრკოლდებაო. როცა ბ-ნ ლოლუას შეეკითხნენ, რომელ წყაროებიდგან შეუძლიან ბანკს ამოღება ფულის მოცემაო, მან უპასუხა: ყველა მამულები, რომლებიც მოკლე ვადიან სესხში ბანკს დარჩა, გაიყიდებაო. თ. დ. გ. წულუკიძემ ამის შესახებ დიდი ეჭვ-მორეული კითხვა მისცა: თუ მათი გაყიდვა ასე ადვილი იყო, რატომ აქამდის არ აღმოჩნდა მყიდველიო? ამის შემდეგ წაკითხულ იქმნა სახელმწიფო ბანკის მამულების მოურავის თავადის გ. ჩიჩუას წინადადება, რათა კრებას აღეძრა შუამდგომლობა, რომ სახელმწიფო ბანკმა საჯარო ვაჭრობა დაგირავებულ მამულების გასაყიდად ქ. ქუთაისში მოახდინოს, რადგან ასეთი ვაჭრობა, რომელიც აქამომდე ტფილისში ხდება, ადგილობრივ მემამულეთათვის ხელ-მიუწვდენელი და უსარგებლოაო. ეს წინადადება შეწყნარებულ იქმნა.

ცეცხლის გაჩენა დაბა ჭიათურაში.

18 მაისს, ნაშუადღევის 2—3 საათზე, ჭიათურაში იფეთქა საშინელმა ცეცხლმა, რომელმაც 250 სხვა-და-სხვა სავაჭრო და საწვრიმალო დუქანი, საქონლით სავსე, ორის საათის განმავლობაში ნაცრად და ფერფლად აქცია. ამასთანავე გადაიწვა რამდენიმე თავლა შიგ დაბმულის ცხენებით და ხარებით. საშინელს სურათს წარმოადგენდა ამ დროს ჭიათურა: ქალებისა და ბავშვების ტირილ-ვაებას საზღვარი არა ჰქონდა; ბევრმა არა თუ ბარგი-ბარხანა ვერ გამოიტანა სახლიდგან, თითონაც ძლივს გამოასწრო სახლიდგან გამოსვლა შიშველ-ტიტველმა. ზოგიერთ ვაჭრებს საქონლის გარდა ნაღდი ფულიც ბევრი დაეკარგათ. ერთობ ბევრი დარჩა ულუკმოპუროდ და უპატრონოდ. ქვით და გაჩით აშენებული სახლები და მოჭედებული სავაჭრო საქონელი ბევრის მოუსპო ამ ორ საათში ულმობელმა ცეცხლმა. წყლით ცეცხლის გაქრობა ძალიან გაუძნელდათ, რადგან ცეცხლის საქრობი მანქანა არა აქვს ჭიათურას; მხოლოდ მთელი ჭიათურა გადაარჩინეს სრულიად გადაწვას იმით, რომ ხის შენობები დაანგრიეს, რათა ერთი სახლიდგან მეორეზე ცეცხლი არ გადასულიყო. პოლიციელები ბევრს ეცადნენ, ამ არეულობის დროს ქურდობა არ მომხდარიყო, გზები შეჰკრეს, თანაც განთიადმა მოატანა, მაგრამ ქურდ-ბაცაცებმა მაინც მრავალი საქონელი იგდეს ხელთ, თუმცა დამალვა ვერ მოასწრეს და ამიტომ ბევრი ვერა წაიღეს-რა. შემთხვევით დაესწრო ამ დროს აქ ჭიათურაში ბოქაულად ნამყოფი ბ-ნი ნესტორ ნიკოლოზის ძე არდიშვილი, რომელიც თავ-გამოდებით შეებრძოლა გაგიჟებულ ცეცხლს და ბევრი გადაარჩინა უბედურებას.

ჭიათურას ჯერ კიდევ ბევრი-რამ აკლია, მაგრამ ყველაზედ მეტად საჭიროა იმისთვის ცეცხლის საქრობელი რაზმი და მანქანები. ეს მეორეთ დაიწვა ჭიათურა და რომ ცეცხლის საქრობი მანქანები ჰქონოდა, ამოდენა ზარალს ცეცხლი ვერ მოახდენდა, რადგან ჭიათურა მდინარე ყვირილას ნაპირას არის გაშენებული. როგორც აღმოჩნდა, პოლიციის შემოწმებით, ზარალი თითქმის 120,000 მანეთს აღემატება.

ყველაზე მეტი ზარალი მოუვიდა ბ-რმენს ისაკ იეროდლის, კონსტანტინე ქურციკიძეს, თეიმურაზ გურულს, ჯიბო იაშვილს, იაკობ გაბაძეს, პავლე გურულს, პლატონ მშვიდობაძეს, ძმათ პორფირე და ტრიფონ ნიორაძეებს და სხვებს.

ბესარიონ ვაშაძე

წერილი ბარის ოსეთიდგან.

მაისის ხუთსა და ექვსს წვიმებმა არა ჩვეულებრივად ადიდა მდინარეები და ხევები. თერგი გადმოვარდა გალაშოტიდგან, მოიდვა ბესლანის სადგურიდგან რკინის გზას და ისე დააზიანა, რომ დღემდე (11 მაისი) ელხოტის სადგურს ზევით გაგვავამდე როსტოვიდგან რკინის გზის მატარებლების მიმოსვლა შეწყვეტილია. თერგის ადიდებას მიემატა მდ. კამბილეევკას ადიდებაც. ორივე ერთად შეერთებული დაეტაკა ქარძინის სახელმწიფო ბორანს. ბორანის ნაპირებს თუმცა გაზავთხულს აქეთ ამაგრებენ სხვა-და-სხვა საშუალებით, მაგრამ ერთის შეტევით გაჟღენთმა თერგმა ნაპირები გადმოლეწა, ბო[illegible]შვილი ძვევით გააქანა. ამავე დროს დარ[illegible]—6 სასაფლაოს საწყობებშიაც მიკარ[illegible]შვილი—დედ[illegible] გადმოვარდნილი [illegible]—6 საათ. ტომრები და[illegible] აქვს საწოლი ოთა[illegible]ვით, საბრალე ბაქტერიოლო[illegible] ფანჩატურ[illegible]კოპიულ გამო[illegible] სახლ[illegible] [illegible] მაშინ სკო[illegible] [illegible] აქნეშა გავიდეო[illegible] წყლის ტალღამ შთანთქა. დანარჩენნი ორნი ერთს პატარა ხეზედ აცვდნენ, მაგრამ მდინარემ ხეც მალე მოჰგლიჯა და ისინიც ჩაიხვია თავისს ზვირთებში. თუმცა ბევრი უყურებდა ამ ბედშავთ ნაპირიდგან, მაგრამ შველა არსაით შეიძლებოდა.

მეცხვარეები დაბინავებულიყვნენ (ვგონებ რაჭველები) სტანიცა ზმეიკას ზევით. ღამე ადიდებული თერგი მიუვარდათ და ორი მეცხვარე მათის ცხვრებით შთანთქა. ელხოტის ზევით, თერგის პირად, სოფ. ნიჟნი-ქრისტიანსში ფუტკარი ჰყავდათ დაბინავებული. იმავე ღამეს მივარდა თერგი და რამდენიმე ასი ძირი სკა დაიტაცა. სტანიცა ზმეიკის ქვევით, ჩერქეზის სოფელში, ნავადარი მივარდა ერთ ხეობაში, იქ მდგომ ცხენის ჯოგს მოხვდა და ორმოცამდე ცხენი დაჰღუპა. მდინარე კამბილეევკამ სამი ქისტი და ერთი ოსი იმსხვერპლა.

ალაგირიდგან სადონისკენ მიმავალი ხეობის გზა სულ ერთიან გააფუჭა მდინარე არდონმა. ბევრი სხვა ზარალიც მოხდა, მაგრამ დაწვრილებით არ ვიცით ჯერ. ამ დროს ამისთანა წყალ-დიდობას არავინ მოსწრებია.

ქართველი ოსეთში

რუსეთი

—

ახალი გერბის წესდება შემოწმებული იქმნება ამა წლის პირველ ივნისიდგან.

— კანონ-დებულების საშუალებით დადგენილ იქმნა, რომ ამიერიდგან კბილის ექიმობის უფლება აღარ მიეცეთ იმათ, რომელთაც სწავლა არ დაუმთავრებიათ კბილის ექიმობის სასწავლებლებში. რაც შეეხება აწინდელს „დანტისტებს“, იმათ ეხლავე არ აეკრძალებათ მუშაობა, და ამავე წოდების შეძენის ნება მიეცემათ იმათ, რომელნიც დანტისტების შეგირდებად არიან აწ ჩარიცხულნი, ან უკვე მიღებული აქვთ მოწმობა მათთან ხელობის სწავლისა.

— გზათა უწყების სამინისტრომ საბოლოოდ გარდასწყვიტა სწავლა-განათლების მოწმობა მოსთხოვოს ხოლმე იმათ, ვისაც რკინის გზაზედ პირველ, მეორე და მესამე კლასსების სადგურების უფროსისა, უფროსის თანაშემწისა და კასსირის თანამდებობის მიღება ჰსურს. პირველ ხანად ეს მოწმობა ისეთივე უნდა ჰქონდეთ, როგორიც საჭიროა სამხედრო ბეგრის გარდახდის დროს მეორე ხარისხში ჩასარიცხველად.

— უმაღლესის ბრძანებით 1864 და 1866 წლებში გამოცემულ პირველ და მეორე სესხის მოგებიან ბილეთებისა და აგრეთვე სახელმწიფო სადგილ-მამულო ბანკის ხუთ-პროცენტიან მოგებიან ბილეთების პატრონებს ამ ბილეთებით მოგებულის ფულის მოთხოვნა და მიღება შეუძლიანთ 30 წლის ვადით იმ დღიდგან, რა დღეც დანიშნული იქნება მოგების გასაცემად. აქამდე ვინც ათის წლის განმავლობაში არ მოიკითხავდა მოგებას, მისი მოგება ხაზინის სასარგებლოდ ჩაირიცხებოდა; ეხლა 30 წელია დანიშნული ვადად, ისე-კი, რომ ამ ახალს წესს წარსულის შესახებაც ძალა აქვს, ესე იგი ამ ჟამად შეიძლება მოკითხულ და მოთხოვნილ იქმნას 25 წლის წინად მოგებული ფული.

— უწმიდესმა სინოდმა დაადგინა, რომ სასულიერო სასწავლებლებში სწავლა დამთავრებულნი სემინარიებში შესვლის დროს უნდა გამოცდილ იქმნენ იმ საგნებში, რომელთაც სემინარიის მმართველობა დანიშნავს საეპარქიო მთავრობის დამტკიცებისამებრ.

— უწმიდეს სინოდში პროექტი მზადდება სახელმწიფო საბჭოში შესატანად იმის შესახებ, რომ მართლ-მადიდებელ სამღვდელოებას პენსია მოემატოს, სახელდობრ: სოფლის მღვდლებს პენსია 240 მან. მიეცეთ, ქალაქისას — 300 მან., მთავრებს — 150 მან. და მედავითნეებს — 90 მან., საკათედრო დეკანოზებს — 400 მან., კანდელაკებს — 320 მან., ისე-კი, რომ 25-დგან 30 წლამდე ნამსახურთ ამ რაოდენობის $^{1}/_{3}$ მიეცეთ პენსიად, 30-დგან 35 წლამდე ნამსახურთ — $^{2}/_{3}$, და 35 წლისა და მეტის ნამსახურთ — სრული პენსია.

ჟურნალ-გაზეთებიდგან

(ამოკრებილი ამბები)

როგორც იმ ცნობებიდგანა სჩანს, რომელსაც ჰამბურგში მყოფი რუსეთის ელჩი ჰკრებს ხოლმე, წლითი-წლობით რუსეთიდგან ამერიკასა და სხვა ქვეყნებში (ევროპის გარდა) გადასახლებულთა რიცხვი თანდათან მატულობს. 1897 წელს მარტო ჰამბურგიდგან და ბრემენიდგან ამერიკასა და სხვაგან წასულა დასასახლებლად 18,107 რუსეთის ქვეშევრდომი; 1898 წელს — 30,809 კაცი, 1899 წელს — 53,097 კაცი. 1899 წელს უმრავლესობა, სახელდობრ — 42,133 კაცი

ამერიკის შეერთებულ შტატებში გადასახლებულა; 8,896 კაცი ინგლისის ქალაქებსა და ნავთ-სადგურებში წასულა ბედის საძებნელად; 976 კაცი—სამხრეთ ამერიკაში,მხოლოდ არ იციან რომელ სახელმწიფოში; 295 კაცი—არგენტინის რესპუბლიკაში; 83 კაცი—ბრაზილიაში; 520 კაცი—აფრიკაში; 177—კანადაში; 16—ავსტრალიაში; და1—აღმოსავლეთ აზიაში. ამ ციფრებს 6000 დუხაბორიც უნდა მოუმატოთ, რომელნიც კანადაში გადასახლდნენ და გადასახლებულთა რიცხვში-კი ჩათვლილნი არ არიან.

* * *

ამას წინად ქალაქ ბარშ (პოდოლის გუბერნიაში) ერთს მგზავრს რკინის გზის სადგურის ბუფეტში ერთი ბოთლი ლუდი მოუთხოვნია. როდესაც პრობკა ამოუძვრიათ და ჭიქაში ჩასხმა დაუწყვიათ, ლუდი წვეთ-წვეთობით ჩამოდიოდა თურმე. გაუსინჯიათ ბოთლი და თაგვი-კი უნახავთ შიგ. ჟანდარმს ოქმი შეუდგენია, გამოძიება დაუწყიათ და აღმოუჩენიათ, რომ ქარხანაში ერთი მუშა განგებ აწყობდა თურმე ბოთლებში თაგვებს. ამ ქარხნის ლუდს კარგი გასავალი ჰქონია; იმავე ქალაქში მეორე ქარხანაც გაუხსნიათ, რათა ძველის ქარხნის ლუდისთვის სახელი გაეფუჭებინათ, ახალის ქარხნის პატრონთ მოუქრთამავთ ერთი იქაური მუშა, და აი ამის გამო ეს მუშა თაგვებს აწყობდა თურმე ბოთლებში.

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

19 მაისი. *)

ლონდონი. რობერტსი გერმისტონიდგან დეპეშით იუწყება: „დილით იოჰანესბურგში კაცები გავგზავნე მოსალაპარაკებლად. ჯარის უფროსი მოვიდა და მთხოვა, იოჰანესბურგში შესვლა 24 საათით გადავდო, რადგანაც ქალაქში ბევრი შეიარაღებული ბურიაო. მე დავთანხმდი უწესოების თავიდგან ასაცილებლად. ამას გარდა ქალაქის გარეშემო გორაკებზედ მტრის რაზმებიცა სდგანან. საჭიროა ჯერ ესენი იქმნენ განდევნილი.“

16 მაისის ბრძოლაში უმთავრესი [illegible] მონაწილეობა მიიღო ჰამილტონის ჯარმა, რომელიც იოჰანესბურგის დასავლეთით მოქმედებდა და უპირდა ფრენჩის ცხენოსან ჯარს. ცხენოსანი ჯარი-კი მიდიოდა პრეტორიის ჩრდილოეთით. ჰამილტონს გზა შეუკრეს ბურებმა, რომელთაც გორაკებზედ მაგარი პოზიციები ეჭირათ და რამდენიმე ზარბაზანი ჰქონდათ. რანდიდგან სამის მილის მანძილზედ სამხრეთით ჰამილტონმა ბრძოლა დაუწყო ბურებს. ბურებმა დაღამებამდე დიდი წინააღმდეგობა გაუწიეს ინგლისელებს, მაგრამ ბოლოს პოზიციებიდგან განდევნილ იქმნენ გორდონის ჰაილენდერების მიერ. ჰამილტონი ფლორიდშია, იოჰანესბურგის დასავლეთით, ხოლო ფრენჩი ცოტა მოშორებით. ცხენოსან რაზმს, ამხედრებულ ქვეითა ჯარს და მე-7 დივიზიას უჭირავთ მაღლობები ქალაქის ჩრდილოეთით; მე-11 დივიზია არტილერიითურთ სამხრეთითა სდგას.

რენდლი იუწყება, რომ 15 მაისს თავს დაეცა ბურების დიდს რაზმს სენეკალის მახლობლად. ინგლისების ზარალი მცირეაო.

ბრაბანტი იუწყება, რომ ჩემ ორ მცირე სადარაჯო რაზმს, რომელიც 2 აფიცრისა და 40 ჯარის-კაცისაგან შესდგებოდა, მტერმა გზა შეუკრა და ტყვედ წაიყვანაო.

გერმისტონი. რობერტსი ხვალ იოჰანესბურგში შევა. მადნები უვნებელია. ცხრა ორთქლ-მავალი, რკინის გზის მატარებელი, ნახშირით დატვირთული, და სხვა საქონელი ინგლისელებმა ხელთ ჩაიგდეს. ბურებმა იოჰანესბურგისაკენ დაიწიეს. უკანა ჯარის მცირე ნაწილმა გერმინსტონის ქუჩებში წინააღმდეგობა გაუწია ინგლისელებს, მაგრამ გრენადერებმა უწვალებლივ განდევნეს. რკინის გზა გერმისტონიდგან მდინარე ვაალამდე უვნებელია.

პეკინი. ჩინეთის ჯარმა დაიჭირა ყველა ის ადგილი, სადაც უწესოებები მოხდა.

ლონდონი. რობერტსი დეპეშით იუწყება იოჰანესბურგიდგან 18 მაისს: „ინგლისის ჯარი იოჰანესბურგში შედის; ინგლისის დროშა აღმართულ იქმნა მთავრობის შენობებზედ“.

ლონდონი. იუწყებიან, რომ ინგლისელებმა პრეტორიიდგან ექვსის მილის მანძილზედ ტყვედ ჩაიგდეს კრიუგერიო.

კაპშტადტი. რობერტსი, დაიჭერს რა იოჰანესბურგს, გამოსცემს პროკლამაციას; ამ პროკლამაციაში აღნიშნავს ინგლისის იმ პირობებს, რა პირობებითაც ბურები უნდა დამორჩილდნენ. ყველა მეომართ დაჰპირდებიან, რომ მათ არავითარი შიში არ მოელით, ხოლო ბურგერებს,—იმათ გარდა, რომელთაც ომის დაწყობის საქმეში მიიღეს მონაწილეობა, მეთაურობდნენ ბრძოლის დროს, [illegible] ცვაგლეჯას და [illegible] საქმება, რომ [illegible] აღმაკრძალულია განა[illegible]კი სვეჩრძოლის დროს, [illegible]ვიცე-გუბერნატორი [illegible]უნდნენ თათფილისის პოლიცი[illegible] პირობით-კი, [illegible]ებობის აღმასრულ[illegible] ინგლისე[illegible] მე-2 ხარისხის[illegible], რომ [illegible]ინითა და სხ. [illegible] [illegible] სასჯელს გარდახდებათ; მოხელენი-კი, რომელნიც ასეთ საქმის ჩადენას არ შეუშლიან ხელს, პასუხის გებაში იქმნებიან მიცემული.

სოფია. მთავრის სახელწოდების დღეს გარდახდილ იქმნა წირვა. შემდეგ პარადი გაიმართა. ამბობენ, რომ მთელ სამთავროში სრული მშვიდობიანობააო.

19 მაისი

ლორენცო მარკეზე. კრიუგერი მიდელბურგშია, სადაც ამ ჟამად მთავრობა იმყოფება.

კაალენონესთან ოთხშაბათს, პრეტორიასა და იოჰანესბურგს შუა ბრძოლა მოხდა.

იოჰანესბურგი. რკინის გზის მმართველობა იუწყება, რომ მიმოსვლა უკვე დაწყებულია; საქონელს ყოველ სადგურზედ იღებენ.

ტიან-ძინი. ინგლისისა, ამერიკისა, იტალიისა, იაპონიისა, საფრანგეთისა და რუსეთის ჯარები, რიცხვით 334 კაცი და 22 აფიცერი საგანგებო მატარებლით პეკინში იქმნენ გაგზავნილნი.

ტიანშონი. 300 ჩინეთის ჯარისკაცი ჩამოვიდა.

პეკინი. ცუნგ-ლი-იამენმა თავისი წინააღმდეგობა მისსიათა დასაცველად გამოგზავნილ უცხო სახელმწიფოთა ჯარის წინააღმდეგ უკან წაიღო.

კონსტანტინეპოლი. გუშინდელის დღიდგან რუმინიისა და სერბიის შესახებ პორტამ უკვე ძალაში შეიყვანა საბაჟო დიფერენციალური გარდასახადი და ამის შესახებ აღნიშნულ სახელმწიფოთა წარმომადგენლებს აცნობა. რუმინიის ელჩმა თავისი მოხსენება წარუდგინა პორტას; ასრევე მოიქცევა სერბიის ელჩი.

კაპშტადტი. რამდენიმე აჯანყებული დუგლასთან ინგლისის მცირედს რაზმს თავს დაეცა. 16 ჯარის კაცია მოკლული და მათ შორის რაზმის უფროსიც.

ხარკოვი. ოსტროსკის მაზრის ერობის უფროსის მკვლელობაში ბრალდებული, გლეხი ბელმანსოვი პალატამ გაამართლა.

პეტერბურგის ბირჟა, 19 მაისი.

	მყიდველისა. მან. კ.	გამყიდველისა მან. კ.	გაყიდულისა მან. კ.
5% -ნი მომგებიანი გირავნობის ფურცლები სახელმწიფო სათავად-აზნაურო ბანკისა	— „	— „	208 3/4
3 1/2% გირავნობის ფურცლები იმავე ბანკისა . .	— „	— „	91 1/8
6% ფურცლები ქუთაისის სათავად-აზნაურო ბანკისა .	— „	— „	— „
5% იმავე ბანკისა.	— „	— „	— „
5% ტფილისის სათავად - აზნაურო ბანკისა	— „	— „	— „
4 1/2% იმავე ბანკისა	— „	— „	— „
5% ობლიგაც. ტფილისის ქალაქის საკრედიტო საზოგადოებისა . . .	— „	98	— „
4 1/2% იმავე საზოგადოებისა. . .	— „	90	— „
5% პირველი შინაგან სესხის მომგებიანი ბილეთი .	308	— „	— „
5% მეორე შინაგან სესხის მომგებიანი ბილეთი	— „	— „	266.

წერილი რედაქციის მიმართ

უგულითადესს მადლობას ვუცხადებთ იმათ, რომელთაც ზემოსურების წმ. ღვთის-მშობლის ეკკლესიისთვის ზარის შესაძენათ შემოსწირეს, სახელდობრ: მღ. ლ. ტრაპაიძემ 1 მან., ქ-მა მ. ო. გელაძისამ 1 მან., აზ. ს. ტ. სანიკიძემ 1 მ., კ. ლ. ტრაპაიძემ 1 მან.,გ. ბედინეიშვილმა 1 მან., დ. გ. ტრაპაიძემ 1 მან., ს. ს. რამიშვილმა 1 მან., მ. გ. სანიკიძემ 1 მან., თექ. ბედინეიშვილმა 50 კაპ., დ. ი. ბარამიძემ 50 კაპ., გ. ცქიტიშვილმა 50 კაპ., მედ. გ. რამიშვილმა 50 კაპ., მედ. ო. ცინცაძემ 50 კაპ., ქ. ს. ბარამიძისამ 50 კაპ., ქ. ე. ბარამიძისამ 50 კაპ., ი. გ. ლომინეიშვილმა 20 კ., არ. ანდ. ტრაპაიძემ 20 კ. გ. ვაშაკიძემ 20 კაპ., ი. ბ. ასიგიშვილმა 20 კაპ. ვ. არ. რამიშვილმა 20 კაპ., დ. კეკელიძემ 20 კაპ. კ., ცხვარაძემ 20 კაპ., მუს. თოფიკ. საფაროღლიმ 20 კაპ., ხ. ს. შარაშიძემ 5 კ.

აზ. ანტონ სანიკიძე ს. ლომინეიშვილი დ. ვარდენ ეზიეიშვილი.

„ივერიის“ ფოსტა.

ს. აგაშა. გ. თოფ—ძეს. გაზეთის გზავნა არ მოგვისპია. მიზეზი ფოსტა იქნება. გამოგზავნეთ ფოსტის მოწმობა, რომ არ მოგდით გაზეთის ნომრები და აქ მოვიკითხავთ.

სოფ. ახ. ძ—ძი. თ. ნ. ლ. თარ-მ—ვს. ლექსები არ დაიბეჭდება.

დათია მთიულს. არ დაიბეჭდება.

ნოე ქურიძეს. არ დაიბეჭდება.

ჟურულიანთ ვანოს. არ დაიბეჭდება.

ბასილეთელს. არ დაიბეჭდება.

გურძემელ-ზანელს. არ დაიბეჭდება.

ს. ქუხი. ი. გ—ძეს. ანგარიში საზოგადო კრებაზედ უნდა შეგესწორებინათ, რომლის წევრი თქვენცა ჰბრძანდებით. ეხლა, როდესაც იგი დამტკიცებულია საზოგადო კრების მიერ, გვიანღაა მისი შესწორება და კრიტიკა.

ხაკო უჩარდიას. არ დაიბეჭდება.

ქ. ქ—სი. ბ-ნს ზიარელს თქვენი წერილები მეტად გვიან მოდის. ცნობები მაშინ მოგვდის, როდესაც სხვა გაზეთებში უკვე დაბეჭდილია. ყურადღება მიაქციეთ ამ გარემოებას.

ალ. ეძგვერაძეს. არ დაიბეჭდება.

მერუზნელს. თქვენი წერილის შინაარსის კორესპონდენცია უკვე გვქონდა დაბეჭდილი.

ეწერელს. არ დაიბეჭდება.

რებუსს. არ დაიბეჭდება.

გ. ნანელს. ძველი ამბავია.

დომინანტ სეპტაკორდიას. არ დაიბეჭდება.

მ. თევზაძეს. ლექსი არ დაიბეჭდება.

ფონოგრაფის რედაქტორს. არ დაიბეჭდება.

ქ. ს—მი. ან. ჯ—ს. არ დაიბეჭდება.

განცხადებანი

ბორჯომში იძლევა ქირით და იყიდება

მოწყობილი ორ-სართულიანი აგარაკი,

ი. ს. აბესსალომოვისეული, რომელიც დღეს ქალაქ ტფილისს ეკუთვნის. სახლის ზემო სართული ოთხის, ხოლო ქვემო ხუთის ოთახისაგან შესდგება. პირობების გაგება შეიძლება ქალაქის გამგეობის მე-4 განყოფილებაში. (3—ნ.—1)

ამა წლის 20 აპრილს, ხოლოლაკისა და რტიშჩევის ქუჩების კუთხეში, თავ. ბებუთოვის სახლში გაიხსნა

ქალაქის საჯარო ვაჭრობის დარბაზი.

საჯარო ვაჭრობის დარბაზი ახდენს ვაჭრობას ყოველგვარ მოძრავ ქონებისას მთავრობის დაწესებულებათა, თანამდებობის კაცთა, საკრედიტო დაწესებულებათა, გამსესხებელ კასსებისა და კერძო კაცთა სურვილისამებრ. საჯარო ვაჭრობა მოხდება დარბაზის სადგომში, მაგრამ შეიძლება იგი მოხდეს ქონების პატრონთა სადგომებსა, დუქნებსა და მაღაზიებშიაც.

დაწვრილებითი პირობანი საჯარო ვაჭრობისათვის ქონების წარდგენისა, შენახვისა და თვით საჯარო ვაჭრობისა აღნიშნულია განსაკუთრებულ „დებულებაში“ „ტფილისის ქალაქის საჯარო ვაჭრობის დარბაზის შესახებ“. ამ დებულების მიღება დარბაზის სადგომში შეიძლება. (5—ნ.—4)

ქ. ქუთაისში, საურთიერთო ნდობის საზოგადოების შენობაში, 29 მაისს, დილის 10 საათზე, **დანიშნულია ქუთაისის აბრეშუმეობისა და ქსოვის ამხანაგობის წევრთა საზოგადო**

კრება,

რომელზედაც განხილული იქმნება მოხსენება კომისიისა ამხანაგობის მოსპობისა და წევრთა შორის ფულის განაწილების შესახებ. (3—ნ.—3)

ახალი სტამბა

მიხეილ გაჩეჩილაძისა

დ. ყვირილაში

იღებს ყოველ გვარ სასტამბო საქმეებს გასაკეთებლად და ჰკისრულობს მათ შესრულებას სუფთადა და სწრაფად. სტამბასთან არის წიგნებისა და კანცელარიის ნივთეულობის მაღაზია და წიგნების საკაზმავი სახელოსნო. ფასები ზომიერია. (7—ნ—4).

(50—267—35)

პეტერბ. სამკურნალო გამგეობის ნება რთვით. დიდი კოლოფი ღირს 5 მან., პატარა კოლ. —3 მან. და 1 მ. 50 კაპ.

ახალი საშუალება

თმის გასაზრდელად და გასამაგრებლად, რომელიც აგრეთვე ქერტლსაც აქრობს. შემდეგ, გამოვიდა კიდევ ახალი საშუალება

„კვერცხის რძე“

სახის გასანაზებლად და გასათეთრებლად. „კვერცხის რძე“ არჩენს მზისაგან დამწვარს კანს, სპობს მუწუკებს, არბილებს კანს. **ფასი ყველასათვის ხელ-მისაწვდენია:** დიდი ქილა —2 მან; პატარა—1 მან. 50 კაპ. იყიდება ყველა საპარფიუმერო და სააფთიაქო მაღაზიაში. მთავარი საწყობი არის პეტერბურგში, პუშკინის ქუჩაზედ №15, სადგ. 12. საწყობს განყოფილებანი აქვს ტფილისში—ერევნის მოედ. სააფთიაქო საქონლის სავაჭრო ამხანაგობაში და ბაქოში, იყიდება აგრეთვე ხადზედ პოპოვისა და არისტაკოვის სააფთიაქო მაღაზიაში.

ქალაქ გარეთ მცხოვრებთ დაუყოვნებლივ პოსტით გაეგზავნებათ. (100—150—99)

---

*) დაგვიანებულია.

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 20-го Мая 1900 г. სტამბა მ. შარაძისა და ამხანაგობისა. რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე